

		Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
		Szkoła Doktorska Nauk o Języku i Literaturze 
		Z warsztatu językoznawcy. MMXXV
		prof. Piotr Wierzchoń
Rodzaj zajęć	konwersatorium	
Język wykładowy	język polski	
Liczba godzin + forma zaliczenia	20 godzin / zaliczenie na ocenę	
Cel zajęć	Zapoznanie studentów z nowoczesnymi (2025) metodami badawczymi w językoznawstwie, ze szczególnym uwzględnieniem: • technik chronologizacji językowej i datowania tekstów • wykorzystania sztucznej inteligencji i modeli językowych w formule API w analizie językoznawczej • budowania i eksploatacji korpusów cyfrowych • leksykografii elektronicznej i narzędzi do analizy diachronicznej • metod przetwarzania języka naturalnego w badaniach historycznojęzykowych	
Treści kształcenia	1. Chronologizacja językowa Teoria i praktyka datowania tekstów na podstawie cech językowych Analiza zmian leksykalnych w perspektywie diachronicznej Wykorzystanie słowników historycznych w badaniach chronologizacyjnych 2. Korpusy cyfrowe w językoznawstwie Budowa i anotacja korpusów językowych Metody ekstrakcji danych z bibliotek cyfrowych Fotodokumentacja jako źródło danych językowych 3. Sztuczna inteligencja w badaniach językoznawczych	

	Zastosowanie modeli językowych w analizie tekstów historycznych Automatyczna normalizacja diachroniczna tekstów polskich Metody uczenia maszynowego w klasyfikacji temporalnej 4. Leksykografia elektroniczna Tworzenie słowników elektronicznych i indeksów Analiza leksyki zapożyczonej i regionalizmów 5. Analiza tekstów prasowych i historycznych Metodologia badań nad tekstami prasowymi (XIX-XXI w.) Identyfikacja i analiza neologizmów i archaizmów Badania nad cenzurą w perspektywie lingwistycznej
Wymagania wstępne	brak
Efekty uczenia się	
	Metody weryfikacji
W zakresie wiedzy: Osoba, która zrealizowała przedmiot, zna i rozumie: osiągnięcia światowej nauki w ramach dyscypliny, w której odbywa się kształcenie, a także paradygmaty i kierunki rozwoju tej dyscypliny, w sposób, który umożliwia twórcze i nowatorskie ich rozwinięcie oraz ich weryfikację w ramach podejmowanych projektów badawczych [E_W01]; w stopniu zaawansowanym metodologię badań właściwą dla dyscypliny nauki, w której odbywa się kształcenie, co pozwalana właściwy dobór teorii i narzędzi badawczych oraz efektywne ich zastosowanie i modyfikację w ramach własnych badań [E_W02]	Projekt badawczy indywidualny Samodzielna analiza chronologiczna wybranego korpusu tekstów z wykorzystaniem narzędzi sztucznej inteligencji Opracowanie raportu metodologicznego z propozycją innowacyjnych rozwiązań
W zakresie umiejętności: Osoba, która zrealizowała przedmiot, potrafi: wykorzystywać wiedzę z różnych dyscyplin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i nowatorskiego rozwiązywania złożonych problemów badawczych lub wykonywania zaawansowanych zadań o charakterze badawczym. W szczególności potrafi: definiować cele i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezy badawcze, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo i efektywnie je stosować, wyciągać wnioski na podstawie wyników badań naukowych [E_U01]; efektywnie pozyskiwać informacje związane z działalnością naukową, z różnych źródeł, również w językach obcych oraz dokonywać właściwej selekcji, krytycznej analizy oraz interpretacji tych informacji; ponadto potrafi dokonać oceny ich znaczenia dla	Laboratorium praktyczne Ćwiczenia z wykorzystaniem systemu analizy diachronicznej i modeli językowych Zadania z automatycznej normalizacji tekstów historycznych Analiza przypadków z wykorzystaniem korpusów cyfrowych

rozwoju nauki [E_U02]; nawiązywać i realizować współpracę naukową w zespołach badawczych, również międzynarodowych [E_U07]; samodzielnie planować swój rozwój, zarówno w zakresie aktywności naukowej i akademickiej, jak i innych aktywności zawodowych oraz inspirować i stymulować rozwój innych osób [E_U08]	
W zakresie kompetencji społecznych: Osoba, która zrealizowała przedmiot, jest gotowa do: krytycznej oceny prac z zakresu dyscypliny naukowej, w ramach której prowadzone jest kształcenie oraz własnego wkładu w rozwój tej dyscypliny [E_K01]; wypełniania zobowiązań społecznych jako badacz; inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, m.in. poprzez właściwe upowszechnianie w społeczeństwie osiągnięć nauki. Ponadto jest gotowa do podejmowania działań prowadzących do rozwoju obywatelskiego społeczeństwa opartego na wiedzy [E_K03]; myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, kreowania nowych idei i poszukiwania – we współdziałaniu z osobami reprezentującymi inne dyscypliny – innowacyjnych rozwiązań, a także do podejmowania wyzwań i ryzyka intelektualnego w sferze naukowej i publicznej oraz ponoszenia odpowiedzialności za skutki swoich decyzji [E_K04]; ciągłego podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistego rozwoju, w szczególności poprzez śledzenie i analizowanie najnowszych osiągnięć związanych z reprezentowaną dyscypliną naukową [E_K05]	Prezentacja zespołowa z dyskusją Współpraca w grupach 2-3 osobowych nad projektem korpusowym Prezentacja wyników z sesją pytań i odpowiedzi Krytyczna ocena projektów innych zespołów
Literatura	Bańcerowski, J., Pogonowski, J., Zgółka T. (1982). Wstęp do językoznawstwa: skrypt dla studentów studiów uniwersyteckich. Poznań. Brezina, Vaclav & Gablasova, Dana (2023). A Frequency Dictionary of British English: Core Vocabulary and Exercises for Learners. London: Routledge. Conrad, Susan (2023). Register in corpus linguistics: the role and legacy of Douglas Biber. <i>Corpus Linguistics and Linguistic Theory</i>, 19(1), 7-21. Gries, Stefan Th. (2024). Frequency, Dispersion, Association, and Keyness: Revising and tupleizing corpus-linguistic measures. Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins. Górski, Rafał L., Król, Magdalena & Eder, Maciej (2019). Zmiana w języku. Studia kwantytatywno-korpusowe. Kraków: Instytut Języka Polskiego PAN. McEnery, Tony & Brezina, Vaclav (2022). <i>Fundamental Principles of Corpus</i>

	Linguistics. Cambridge: Cambridge University Press.
--	---

	Przepiórkowski, Adam, Bańko, Mirosław, Górski, Rafał L. & Lewandowska-Tomaszczyk, Barbara (red.) (2012). Narodowy Korpus Języka Polskiego. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
--	---